

Ο ΥΠΕΡΟΧΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΟΥ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΟΣΜΟΝ
ΤΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ

(Εκφωνηθείς τὴν 11ην Νοεμβρίου τοῦ 1940 ἐν τῇ
Μεγάλῃ Αἰθούσῃ τελετῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου).

“ ΕΛΛΗΝΑ ΤΑ ΠΑΡΗΣ ”

ΚΕΝΤΡΙΚΗ
ΒΙΒΛ/ΚΗ
DF
849.58
.M48
1940
c.1,
ΤΡΙΚΟΓΛΟΥ
REPRINTS
Α.Π.Θ.

Γ. Δ. 3

ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

А.П.О.

Ο ΥΠΕΡΟΧΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΟΥ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΟΣΜΟΝ
ΤΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ

(Έκφωνηθείς την 11ην Νοεμβρίου του 1940 ἐν τῇ
Μεγάλῃ Αἰθούσῃ τελετῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου).

“ ΕΛΛΗΝΑ ΤΑ ΠΑΡΗΣ ”

Γ. Δ. 3

ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

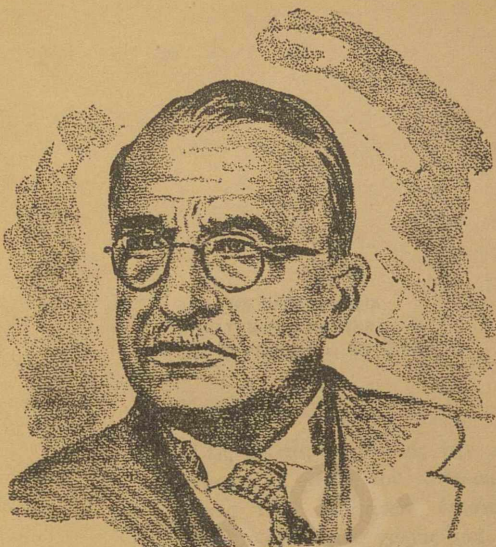
75098

ΔΩΡΕΑ
Ι. ΤΡΙΚΟΓΛΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ ΤΟΥ Α.Π.Θ.

Βιβλ. Εισ. 6788

DF
849.58
.M48
1940

Ο ΣΙΑΗΡΟΥΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΦΥΛΗΣ

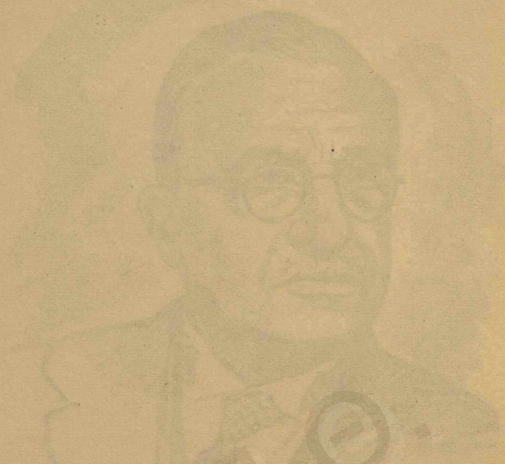
ΣΤΟ ΓΙΑΝΝΗ ΜΕΤΑΞΑ

Τὸ Πνεῦμα ποῦ γαλούχησε τὸ Γένος
ἀνάμεινε καιροὺς νὰ γεννηθῆς,
Ἐσὺ, ὦ, Ἐκλεχτὲ νὰ τὸ ντυθῆς,
ἀπ' τῶν προγόνων τὶς εὐχὲς πλασμένος.

Κ' ἦρθες τὸ ντύθης κ' ἔμεινες κρυμμένος,
στὶς μπόρες μας χωρὶς ν' ἀποκριθῆς,
«παρῶν» νὰ πῆς μονάχα σὰν κληθῆς
τὴν ὥρα τὴν τρανὴ πούσουν ταγμένος.

Κι' ὡς σήμανεν ἐθρόντησες κι' ὠρθώθης,
λαίλαπας, λές, κι' ὄρμη τοῦ Ἰωσὴφ,
Νέστορας κι' Ἀχιλλέας μὲς σ' Ἐσένα
καὶ τὶς ψυχὲς μας πῆρες κι' ἀρματώθης

κ' ἔπεσες πᾶ στὰ στήφη τῷ Βαρβάρῳ,
τοῦ Νέου Ξέρξη, σπέρνοντας τὸ Χάρο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ
ΕΤΕΡΩΤΗΤΑ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΣΤΟ ΓΙΑΝΝΗ ΜΕΤΕΞΑ

Το Πνεύμα της Ερευνας είναι
η δύναμη που κινεί την πρόοδο
της ανθρωπότητας. Είναι η
θέληση να γνωρίζουμε
τις αιτίες των φαινομένων
του κόσμου. Είναι η
αποκλειστική προτίτηση
να αναζητήσουμε την
αλήθεια, ανεξάρτητα
από τις συνέπειες.
Είναι η δύναμη που
κινεί την πρόοδο
της ανθρωπότητας.

Η παρούσα Έκδοσις, εκ 5.000 αντιόπων, προσεφέρθη εξ ολοκλήρου παρά της
Sté L'ART GRAPHIQUE ΚΑΙΡΟΙ.
πρωτοβουλία του εκ των συνεταίρων αυτής
κ. Χαράτου Παπαλοΐκου, προς όφελος του
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΤΩ ΣΤΑΤΡΩ,
μερίμνη του κ. Κ. Μουρατιάδη μονίμου
Προέδρου αυτού εν Αιγύπτω.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΝ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΝ,
ΤΟΥ ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ κ. ΦΩΤΕΙΝΟΥ

Μεγάλε Ἀρχηγέ,

[Ὡς εὖ παρέστητε εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην ἐν μέσῳ τοῦ διδακτικοῦ σώματος τῶν ἀνωτάτων ἐπιστημονικῶν καθιδρυμάτων τῆς χώρας μας.

Ἡ ἱστορικωτέρα τῶν συναντήσεων μετὰ τῶν ἐπιστημονικῶν κορυφῶν τῆς χώρας μας εἶνε ἀναντιρρήτως ἡ σημερινὴ ὑμῶν ἐμφάνισις ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, διότι αὕτη συντελεῖται εἰς στιγμὰς κατὰ τὸς ὁποίας εἰς τὸν ἑλληνισμόν ἐπεφυλάχθη νὰ δημιουργήσῃ τὸ σπουδαιότερον νέον κεφάλαιον τῆς νεωτέρας ἱστορίας του.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας σύσσωμος ἡ Ἑλλάς, σύμπαν τὸ ἀνά τὴν οἰκουμένην Ἑλληνισμόν, ὄρθιον, πάνοπλον, ἔνθουον καὶ με ἀπόλυτον βεβαιότητα περὶ τῆς τελικῆς νίκης, ἀγωνίζεται τὸν ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἐστιῶν ἱερώτατον ἀγῶνα κατὰ ἐπιδρομέως, ὅστις ἐκ κατακτητικῆς βουλιμίας ἐλανυόμενος καὶ ὄλωσ ἀπρόκλητος ἐπεβουλεύθη τὴν ἀκεραιότητα τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἐλευ-

θερίαν τῆς φιλάτης ἡμῶν πατρίδος, τῆς ὁποίας οὐδὲν τιμιώτερον καὶ ἀγιώτερον ἐγνώρισε ποτέ, γνωρίζει καὶ θὰ γνωρίσῃ ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ.

.....

Εἶναι μεγάλαί καὶ ἱστορικαὶ αἱ στιγμαὶ τὰς ὁποίας ζῶμεν αὐτὰς τὰς ἡμέρας οἱ Ἕλληνες. Μαρτυρεῖ σὺν ἄλλοις αὐτὸ τοῦτο τὸ γεγονός τῆς σημερινῆς παρουσίας τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος ἐνώπιόν μας, παρουσίας συμπιπτούσης πρὸς τὸν μεγαλειώδη θρίαμβον, τὸν ὁποῖον ὑπὸ τὴν φλογεράν σας πγοὴν κατήγαγον κατὰ τοῦ ἐχθροῦ τὰ ἐνδοξα ὄπλα τῆς ἀλκίμου ἑλληνικῆς στρατιᾶς. Αἰσιώτερος οἶωνός τῆς τελικῆς ἐκβάσεως τοῦ ὄλου ἑλληνικοῦ ἀγῶνος δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ].

Ὑπὸ τὰς ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις τῶν καθηγητῶν χειροκροτούντων ὀρθίον καὶ ἐπευφημούντων ζωηρῶς ἐπὶ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας, τὴν 9ην πρωϊνὴν τῆς 11ης Νοεμβρίου 1940, ἀνῆλθεν εἰς τὸ βῆμα ὁ κ. Ἰ Μεταξᾶς ὁ ὁποῖος εἶπε τὰ ἀκόλουθα :

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ Κ. ΜΕΤΑΞΑ

Κύριοι,

Ἐφοῦ συνετελέσθη πλέον ἡ ἐπιστράτευσις πλήρως τῶν πολεμικῶν δυνάμεων τῆς χώρας, χάριτι θεία, χάρις εἰς τὴν φιλοπατρίαν καὶ εἰς τὴν ἐθελοθυσίαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ εἰς τὴν

ικανότητα τῶν στρατιωτικῶν αὐτῆς ἡγητόρων, ἔρχεται τώρα ἡ ὥρα νὰ ἀρχήσῃ καὶ ἡ πνευματικὴ ἐπιστράτευσις τῆς Ἑλλάδος. (Ζωηρά, παρατεταμένα χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαί.) Καὶ εἰς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἀποβλέπει ἡ ἐδῶ παρουσία μου.

Γνωρίζω ὅτι πολλοὶ τῶν διανοουμένων τῆς χώρας ἤρχισαν ἤδη, εἴτε ὡς ἐθελονταί, εἴτε καὶ παρακληθέντες, τὸν ἀγῶνα, καὶ ἐμφανίζονται εἴτε εἰς τὸν Τύπον, εἴτε εἰς τὰς εἰδήσεις πρὸς τὸ ἐξωτερικόν, εἴτε καὶ καθ' οἰονδήποτε ἄλλον τρόπον, ἐμφανίζονται πλέον πάνοπλοι εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτόν. (Χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαί).

Ἄλλ' εἶναι ἀνάγκη ἡ ἐπιστράτευσις αὐτῆ τοῦ πνευματικοῦ κόσμου τῆς χώρας νὰ γίνῃ καὶ αὐτὴ συστηματικῶς, ὅπως ἔγινε ἡ ἐπιστράτευσις τῶν πολεμικῶν μας δυνάμεων διὰ νὰ δώσῃ ὅλην τὴν ἀξίαν τὴν ὁποίαν ἔχει τὸ πνεῦμα ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων καὶ νὰ φέρῃ τὸ ἀποτελεσματικόν αὐτοῦ κτύπημα.

Ἐρχομαι ἐδῶ ὑπὸ τὴν διπλὴν μου ιδιότητα: καὶ ὡς Κυβερνήτου ὑπευθύνου, ἡγουμένου τῶν τυχῶν τῆς χώρας ταύτης εἰς αὐτὴν τὴν κρίσιμον στιγμὴν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος, ἀνεγνώρισα καθ' ὅλον μου τὸν βίον τὴν ὑπεροχὴν τοῦ πνεύματος ἐπὶ τῆς ὕλης, καὶ τὴν ἀξίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει τὸ πνεῦμα ἐπὶ τῆς τύχης τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Καὶ ὡς τοιοῦτος μὲ τοιαύτας πεποιθήσεις, ἔρχομαι κυρίως πρὸς ὑμᾶς.

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΙΤΗΣ

Γνωρίζω ὅτι κάθε ἀνθρώπος, ὁ ὁποῖος ἔσχε τὴν τύχην τὴν ἰδικὴν μου, τύχην ἀπὸ ἀπόψεως ἐσωτερικοῦ βίου τῆς χώρας ἐπαναστάτου, δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ τύχῃ καὶ τῆς μοίρας τῶν ἐπα-

ναστατῶν, τῆς ἀντιδράσεως δηλαδή καὶ μὴ ἀνυ-
 γνωρίσεως, μέχρις οὗτου ἔλθῃ ἡ στιγμή, κατὰ τὴν
 ὁποίαν ὅλοι θὰ τοῦ ἀποδόσουν τὸ δίκαιον. Δι'
 αὐτὸ ἴσως, ὅπως καὶ πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων, καὶ
 μερικοὶ ἀπὸ σᾶς νὰ ἀμφέβαλλαν διὰ τὸν δρόμον,
 πρὸς τὸν ὁποῖον ἄγω τὸ ἔθνος. Καὶ ἤκουσα, μά-
 λιστα, ὅτι καὶ εἷς, δὲν γνωρίζω ἂν εἶναι τώρα
 μεταξὺ σας, καὶ ἂν ἀνήκῃ εἰς ὑμᾶς, εἶχεν εἶπει
 ὅτι εἶνε δυστύχημα διὰ τὸν τόπον αὐτὸν ὅτι
 προΐσταται αὐτὴν τὴν στιγμήν τῶν τυχῶν του ὁ
 Μεταξᾶς, ἄνθρωπος τελείως ἀπαράσκευος διὰ τὴν
 πολιτικὴν ζωὴν τῆς χώρας, ἄνθρωπος τοῦ στρα-
 τῶνος καὶ ἔχων περιορισμένην διάνοιαν μόνον
 διὰ τὰ στρατιωτικά, ἄνθρωπος στερούμενος τῆς
 εὐλυγισίας καὶ εὐκαμψίας τῶν μορφωμένων καὶ
 πεπειραμένων πολιτικῶν. Ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι τοῦ
 στρατῶνος, εἶναι δυνατὸν νὰ ὑστεροῦμεν εἰς πολλὰ
 ἄλλα πράγματα, ἔχομεν ὅμως μίαν κυρίαν καὶ
 ὑψίστην ιδιότητα ὅτι ἀσκοῦμεν καὶ συνηθίζομεν
 τοὺς ἄλλους νὰ ἀσκοῦν μίαν μεγίστην ἀρετὴν,
 τὴν θυσίαν τῆς ζωῆς καὶ παντὸς γήϊνου ἀγαθοῦ
 ὑπὲρ τῶν μεγάλων ἰδανικῶν τοῦ ἔθνους. (Τὰ χει-
 ροκροτήματα παταγώδη, αἱ ζητωκραυγαὶ καὶ αἱ
 ἐκδηλώσεις παρατείνονται ἐπὶ πολὺ). Ἄλλὰ δὲν
 γνωρίζω αὐτός, ὁ ὁποῖος βεβαίως καλῇ τῇ πίστει
 μοῦ ἔδωκε τὴν μομφὴν αὐτὴν, τί θὰ αἰσθάνεται
 αὐτὴν τὴν στιγμήν: Ποῖος ἀντεπροσώπευσε κα-
 λύτερον τὴν ἑλληνικὴν διανόησιν, τὸ ἑλληνικὸν
 ἦθος, τὸν πολιτισμὸν τῆς Ἑλλάδος, τὸ ἀρχαῖον
 πνεῦμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐπήγασεν ὁ πολιτισμὸς
 τῆς σημερινῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς καὶ τὸ
 ὁποῖον ἐπεξετάθη καὶ ἐκεῖ ὅπου ἐπεκτείνεται ἢ
 ἢ ἐπιρροή των, ποῖος τὸ ἀντεπροσώπευσε καλύ-
 τερον: Τὸ εὐλύγιστον καὶ εὐκαμπτον τὸ ὁποῖον

ἐνόμισεν ὁ ἐπικριτὴς μου ὅτι εἶναι ἡ ἀρετὴ τοῦ πολιτικοῦ ἀνδρός, ἢ τὸ ἀλύγιστον καὶ τὸ ἀκαμπτον τὸ ἰδικόν μου, τῆς 28ης Ὀκτωμβρίου τοῦ 1940; (ἽΟρθιοι ἅπαντες οἱ καθηγηταὶ χειροκροτοῦν καὶ ἐπευφημοῦν τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ μακρόν.)

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΙ

Δι' αὐτό, ὑπὸ τὴν ἔποψιν αὐτὴν εἶμαι καὶ ἐγὼ πνευματικὸς ἄνθρωπος τῆς Ἑλλάδος καὶ διανοούμενος, ὅπως καὶ σεῖς. Ἴσως εἰς τὴν τελευταίαν μου σταδιοδρομίαν κατὰ τὴν ὁποίαν τόσῃν ἔσχον ὑποστήριξιν ἀπὸ σᾶς, κύριοι, εἰς ὅλας τὰς ἐκφάνσεις τῆς ἐργασίας σας καθὼς καὶ ἐν γένει ἀπὸ τὸν διανοούμενον κόσμον, ἴσως νὰ ἐπείραξα μερικοὺς ἐξ αὐτῶν, ἔνεκα τῆς διαχειρίσεως τῶν ἐσωτερικῶν πραγμάτων, ἢ ὁποία πιθανὸν νὰ μὴ ἦτο σύμφωνος μὲ τὰς ἰδέας των. Καὶ μερικοὶ—μερικοὶ μὲ κατηγόρησαν καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὅτι κατήργησα τὰς ἐλευθερίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Δὲν τὰς κατήργησα, κύριοι, τὰς ἐλευθερίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀλλὰ τὰς ἐξησφάλισα. Ναι ἐξησφάλισα τὰς πραγματικὰς ἐλευθερίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. (Ζητωκραυγαὶ ἐξ ὄλου τοῦ ἀκροατηρίου, ἐκδηλώσεις καὶ χειροκροτήματα). Καὶ ἀποδείξεις εἶναι ὅτι ὁ λαὸς αὐτός, ὁ ὁποῖος σήμερον θυσιάζει τὰ πάντα καὶ χύνει τὸ αἷμα του, δὲν κάμνει τὰς θυσίας αὐτὰς ὑπὲρ ἀνυπάρχοντος πράγματος, ἀλλὰ ὑπὲρ πράγματος τὸ ὁποῖον κατέχει καὶ τὸ ὁποῖον συναισθάνεται ἀσφαλῶς ὅτι κατέχει: Ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν του καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ τόπου του. (Χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαὶ).

Τὸ στοιχεῖον τὸ ὁποῖον εἰσήγαγα εἰς τὴν πολιτικὴν ζωὴν τῆς χώρας ὑπῆρξε τὸ στοιχεῖον

ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὄχι πολλὰς φορὰς παρουσιάσθη εἰς τὰς ἀρχαίας καὶ τοῦ Μεσαίωνος τὰς Ἑλληνικὰς Πολιτείας, καὶ ὁσάκις παρουσιάσθη ἔδωκεν εἰς αὐτὰς τὸν θρίαμβον, ἐνῶ ὁσάκις ἔλειψε, παρ' ὅλα τὰ πνευματικὰ κατορθώματά των, τὰς ἔφερεν ἢ ἔλλειψίς του εἰς τὴν ἀφάνειαν: τὸ στοιχεῖον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μᾶς ἔλειπε κατὰ τὸν τελευταῖον ἑκατονταετῆ ἐλεύθερον βίον μας καὶ ἡ ἔλλειψις τοῦ ὁποίου ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τῶν μεγαλυτέρων συμφορῶν μας, εἶναι τὸ στοιχεῖον τῆς πειθαρχίας, τῆς πειθαρχείας οὐχὶ τῆς δουλικῆς ὑποταγῆς, ἀλλὰ τῆς πειθαρχείας τῆς ἐνσυνειδήτου, τῆς αὐτοὑποταγῆς, τοῦ αὐτοπεριορισμοῦ, οὕτως ὥστε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀναγνωρίζει ἡ πειθαρχημένη ἐλευθερία, τὰ ἀτομικὰ δηλαδὴ δικαιώματα, συγχρόνως τὰ περιορίζει, εἰς ὄριον τὸ ὁποῖον δὲν δύνανται νὰ ὑπερβοῦν, εἰς τὸ ὄριον ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἀρχίζουσιν αἱ ἀνάγκαι καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ Κράτους. (Χειροκροτήματα). Αὐτὸ εἶναι τὸ στοιχεῖον τὸ ὁποῖον προσεπάθησα νὰ φέρω εἰς τὴν πολιτικὴν ζωὴν τῆς χώρας, καὶ τὸ ὁποῖον τὸ κατενόησεν ὁ ἑλληνικὸς λαὸς μετὰ τοιαύτης θέρμης καὶ μετὰ τοιούτου ἐνθουσιασμοῦ ὥστε πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡ γενικὴ συγκατάθεσις, ἡ γενικὴ συναίνεσις καὶ ἀναγνώρισις ἐξ ὀλοκλήρου σχεδὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὑπῆρξε δι' ἐμὲ πολυτιμότερα πάσης συμβατικῆς ψηφοφορίας. (Χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαί). Χάρις εἰς τὸ στοιχεῖον αὐτὸ τῆς πειθαρχίας ἰδρῦσαμεν τὰς πολεμικὰς ὑμῶν δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι θριαμβεύουσιν αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἰς τὴν ξηράν, τὸν ἀέρα καὶ τὴν θάλασσαν. (Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ὀλόκληρον τὸ σῶμα τῶν καθηγητῶν ὄρθιον ἐξέσπασεν εἰς στεντορείας ζητωκραυγὰς ὑπὲρ τοῦ στρατοῦ, αἱ-

τινες ἐφαίνοντο ἀτελείωτοι). Χάρις εἰς τὸ στοιχειὸν αὐτὸ τῆς πειθαρχίας ἐξησφαλίσαμεν πράγματι τὰς πολιτικάς μας ἐλευθερίας, διὰ τὰς ὁποίας ἀγωνιζόμεθα, χάρις εἰς αὐτὸ τὸ στοιχεῖον τῆς πειθαρχίας σήμερον ἐσηκώθη ἠνωμένος ὡς ἓνας καὶ μόνος ἄνθρωπος ὀλόκληρος ὁ ἑλληνισμὸς ὄχι μόνον τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ἀλλὰ καὶ ὀλόκληρος ὁ ἑλληνισμὸς ὅπου γῆς καὶ ἄν εὐρίσκεται. (Ἐνθουσιᾶδεις ἐκδηλώσεις καὶ ζητωκραυγαί). Χάρις εἰς αὐτὸ τὸ στοιχεῖον τῆς πειθαρχίας ἀνεστήσαμεν ζωντανὴν καὶ ἀγωνιστικὴν τὴν Νεολαίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ χάρις εἰς αὐτὸ τὸ στοιχεῖον προβαίνομεν μετὰ τάξεως καὶ ἀκριβείας καὶ μὲ ὄλον τὸν ἐνθουσιασμόν ὁ ὁποῖος μᾶς ἐμπνέει ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ. (Χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαί). Ἐὰν δὲ κατὰ τὴν διαχείρισιν αὐτὴν τῶν ἐσωτερικῶν μας ζητημάτων ἐφάνηκα ἀσθηρὸς, τραχὺς ὅμως δὲν ὑπῆρξα ποτὲ καὶ καθ' ὅλην τὴν διακυβέρνησίν μου δὲν ἐχύθη οὔτε μία ρανίς αἵματος! (Χειροκροτήματα, φωναί: Εὖγε Ἀρχηγέ). Καὶ δι' αὐτὸ ἂν δὲν ἠκολούθησα τὰς δογματικὰς θεωρίας περὶ τῆς ἐσωτερικῆς πολιτικῆς, σᾶς παρακαλῶ, Κύριοι, νὰ λάβετε ὑπ' ὄψιν σας, καὶ σεῖς τὸ γνωρίζετε, ἄλλωστε, κάλλιον παντὸς ἄλλου, ὅτι ἡ πολιτικὴ δὲν εἶναι ἐπιστήμη, ὅπως καὶ ὁ πόλεμος δὲν εἶναι ἐπιστήμη. Εἶναι μορφαὶ τοῦ ἀγῶνος τῆς ζωῆς, δύο μορφαὶ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀγῶνος διὰ τὴν ὑπαρξίν τοῦ ἔθνους ἀλλὰ ὑπὸ τοὺς ὅρους ὑπὸ τοὺς ὁποίους κάθε ἔθνος θέλει νὰ ὑπάρχη. Καὶ αἱ συνθῆκαι αὐταὶ τοῦ ἀγῶνος, δηλαδὴ διὰ τὴν ὑπαρξίν αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους ὑπὸ τοὺς ὁποίους κάθε λαὸς ἐννοεῖ νὰ ὑπάρχη, αὐταὶ εἶναι αἱ συνθῆκαι αἱ ὁποῖαι

καθορίζουν τὰ δόγματα τῆς πολιτικῆς καὶ τὰ δόγματα τοῦ πολέμου. Οὐδεμία ἄλλη θεωρητικὴ ἐπιστήμη. Καὶ ἀπέναντι αὐτῆς τῆς ἀνάγκης, τῆς ἀνάγκης τοῦ *primū vivere deinde philosophare*, ὑποχωρεῖ κάθε ἄλλη ἀνάγκη δογματικῆς θεωρίας.

“ΕΑΝ ΤΟΛΜΑΣ ἘΛΑ ΝΑ ΤΑ ΠΑΡΗΣ”

Ἔτσι σᾶς ὠδήγησα καὶ σᾶς ἔφερα, Ἕλληνες, ὅλους μαζὺ ἐνσυνειδήτους καὶ ἐν ἀπολύτῳ συναισθήσει τοῦ τί ἐπράττετε μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, ὥστε νὰ ἀπαντήσωμεν διὰ τοῦ στόματος ἐμοῦ ὅλοι μαζὺ πρὸς τὸν ἐχθρόν: «Ἐὰν τολμᾶς ἔλα νὰ τὰ πάρης». (Εἶναι ἀπερίγραπτον τὸ τί ἐγένετο εἰς ἐκδηλώσεις εἰς τὴν αἴθουσαν ἐκ μέρους τῶν κυρίων καθηγητῶν εἰς τὸ ἄκουσμα τῶν λέξεων αὐτῶν τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως).

Καὶ τώρα ἀποτείνομαι πρὸς σᾶς οἱ ὅποιοι εἴσθε πνευματικαὶ κορυφαὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ, οὐχὶ βεβαίως μόνον ἐσεῖς, ἀλλὰ καὶ ὅσοι ἄλλοι δὲν δύνανται νὰ χωρέσουν εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτήν, ὅπως ὑμεῖς χρησιμεύσητε ὡς διερμηνεῖς τῶν σκέψεών μου, διὰ νὰ σᾶς εἶπω: Ἔχομεν τὴν ἀνάγκην ὑμῶν! Ἄνευ πνευματικῆς ἐπικρατήσεως οὐδεὶς ὑλικὸς ἀγὼν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, οὔτε δύναται νὰ ἔχῃ διάρκειαν. Ἐπομένως εἶναι ἀνάγκη ἢ πνευματικὴ στρατιὰ τοῦ τόπου τούτου, τῆς ὁποίας εἴσθε ἐπίλεκτα μέλη, νὰ ἀρχήσῃ τὸν ἀγῶνα αὐτόν, καθαρῶς πνευματικὸν ἀγῶνα, καθαρῶς ἀγῶνα ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν μας, ὑπὲρ τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ἰδανικῶν ἐκείνων, τὰ ὅποια ἢ ἡμετέρα φυλὴ ἐξεπροσώπησε καὶ ὑπερήσπισεν ἀπὸ μακρῶν χιλιετηρίδων, ἰδανικῶν διὰ τὰ ὅποια ἐθυσίασθη τόσας φορές, ἰδανικῶν διὰ τὰ ὅποια

τόσον ἐχύθη αἷμα τοῦ ἔθνους μας καὶ ἰδανικῶν, τὰ ὁποῖα περιέβαλε τοιαύτη αἴγλη καὶ τοιαύτη δόξα. (Ἐνθουσιῶδεις ἐκδηλώσεις καὶ χειροκροτήματα). Δι' αὐτὸ καλῶ ὑμᾶς, κύριοι, εἰς ἐπιστράτευσιν! (Βροντώδεις ζητωκραυγαὶ καὶ χειροκροτήματα). Εἶναι ἀνάγκη τὸν ἀγῶνα αὐτὸν τὸν πνευματικὸν νὰ τὸν συστηματοποιήσωμεν πλέον. (Ζητωκραυγαί). Τὸ ὑπουργεῖον εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ἀρμοδιότητα ὁ κλάδος αὐτὸς τοῦ ἀγῶνος ὑπάγεται, εἶναι τὸ ὑπουργεῖον τὸ ὁποῖον ἀσχολεῖται μὲ τὴν λαϊκὴν διαφώτησιν καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, καὶ τοῦ ὁποίου προϊστάται ὁ κ. Νικολούδης. (Χειροκροτήματα).

Μὲ τὸ ὑπουργεῖον αὐτὸ θὰ ἔλθητε εἰς ἐπαφὴν ὄχι ὡς ἄνθρωποι λαμβάνοντες διαταγὰς, ἀλλ' ὡς συνεργάται, συναγωνισταί, βοηθοὶ καὶ σύμβουλοι καὶ συνεργαζόμενοι μὲ τὸν κ. Νικολούδην θὰ κανονίσετε τοὺς τομεῖς τῆς ἐνεργείας σας. Εἶναι ἄλλοι τομεῖς ἐνεργείας καθαρῶς πνευματικοί, ἄλλοι καθαρῶς τεχνικοί, ἄλλοι διαφόρου ἄλλης φύσεως. Οἱ τομεῖς αὐτοὶ θὰ διανεμηθῶν. Τοῦ καθενὸς ἀπὸ σᾶς καὶ τοῦ καθενὸς ἐν γένει ἐπιστήμονος καὶ διανοουμένου τῆς χώρας, ὅσοι δὲν ὑπηρετοῦν ὑπὸ τὰς σημαίας, θὰ κανονισθῇ τὸ ἔργον καὶ ὁ τόπος τοῦ ἔργου του. Μὴ νομίσετε ὅτι τὸ ἔργον αὐτὸ εἶναι μικρόν, εἶναι τεράστιον! Σεῖς θὰ τονώσετε τὴν ἐνθουσιῶσαν ἑλληνικὴν ψυχὴν ὅπου καὶ ἂν ζῆ αὕτη, σεῖς θὰ σπεύσετε παντοῦ διὰ νὰ τὴν ἐνθαρρύνετε! Σεῖς θὰ τρέξετε εἰς τὰς πόλεις αἱ ὁποῖαι βομβαρδίζονται τόσον ἀνάνδρως ὥστε νὰ δώσετε θάρρος καὶ δύναμιν τὴν ψυχικὴν εἰς τὸν πάσχοντα πληθυσμόν. Σεῖς θὰ μεταβῆτε εἰς τὰς περιφερείας ἐκεῖνας ὅπου ὑπάρχει ἀνάγκη, ὅπου ὁ κόσμος

ἴσως στερεῖται τῶν ἐφοδίων τῆς ζωῆς, διὰ νὰ τοῦ δώσετε θάρρος καὶ νὰ τοῦ εἰπῆτε ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ ζήσεται μόνον ἄνθρωπος! Σεῖς θὰ πάτε εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐκεῖ ὅπου κινδυνεύουν ἢ ὅπου δὲν κινδυνεύουν, ὅπου ἔχουν ἀνάγκην ἐνισχύσεως αἱ ιδέαι μας καὶ τὰ ιδανικά μας, νὰ διαφωτίσετε ὅλον τὸν κόσμον, διότι ἡ βοήθεια ὅλου τοῦ κόσμου μᾶς εἶναι ἀναγκαῖα διὰ νὰ φέρωμεν τὸν ἀγῶνα αὐτὸν εἰς πέρας, ὅπως εἶναι καὶ ἀνάγκη δι' αὐτὸν τοῦτον τὸν κόσμον, ὁ ὁποῖος διὰ τῆς μάχης καὶ τοῦ ἀγῶνος τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος μάχεται ὑπὲρ τῶν ὑψίστων αὐτοῦ ἀγαθῶν! (Βροντώδη χειροκροτήματα καὶ ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγαί). Σεῖς θὰ δώσετε τὴν πνευματικὴν ὑπόστασιν τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ καὶ θὰ ὑψώσετε τὴν ἔντασιν τῶν ψυχῶν τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν φίλων τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εἰς τὸ ἀνώτατον αὐτῆς ὄριον. Αὐτὸ δὲν θὰ σᾶς τὸ ἐκδέσω σήμερον ἐν πλάτει, ἀλλὰ θὰ εἶναι τὸ ἔργον τὸ κοινόν, τὸ ὁποῖον θὰ κάμετε μαζὺ μὲ τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗΝ ΝΕΟΛΑΙΑΝ

Ἄλλὰ εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν τὸν ὁποῖον θὰ κάμετε, ἔχω νὰ σᾶς κάμω μίαν ἀτομικὴν παράκλησιν: Σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ λησμονήσετε τὸ παιδί μου, τὸ δικό μου παιδί, τὴν Ἑθνικὴν Νεολαίαν! (Ζητωκραυγαί, χειροκροτήματα καὶ ποικίλαι ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις).

Σᾶς παρακαλῶ ὅσοι ἀπὸ σᾶς θέλετε κατόπιν συνεννοήσεως μὲ τὸν κ. Νικολούδη καὶ τῶν ἀρμοδίων ἀρχηγῶν τῆς Νεολαίας, νὰ καταγίνετε εἰδικῶς δι' αὐτήν, διὰ τὰ παιδιὰ αὐτὰ τὸ ὁποῖα ἔρχονται μὲ τόσον ἐνθουσιασμόν καὶ μὲ τόσον

θάρος ἀπὸ μικρὰ 8 - 9 ἐτῶν ἕως μεγάλα καὶ γυρίζουν παντοῦ διὰ νὰ προσφέρουν τόσας καὶ τόσας ὑπηρεσίας, πολιτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἀγωνιζόμενον ἔθνος καὶ νὰ τοὺς δώσετε ἀκόμη μεγαλύτερον φρόνημα καὶ θάρος καὶ τὸ μεγαλύτερον μάθημα τῆς ζωῆς, ὅτι οἱ ἄνθρωποι καὶ ἰδίως οἱ Ἕλληνες, δὲν ἀνήκομεν εἰς τοὺς ἑαυτοὺς μας, ἀλλ' ἀνήκομεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν πατρίδα! (Χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαί).

Καὶ τώρα, ἀφοῦ ἐζήτησα τὴν βοήθειάν σας, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ τὴν παράσχετε ὅλοι (ὅλοι οἱ κύριοι καθηγηταὶ ἐν μιᾷ φωνῇ φωνάζουν: Ὅλοι), θέλω νὰ σᾶς προσθέσω καὶ ἐγώ: Μὴ νομίζετε ὅτι αὐτὸ τὸ ὅποῖον σᾶς ζητῶ εἶναι κατώτερον ἐκείνου τὸ ὅποῖον ζητοῦμεν ἀπὸ τοὺς πολεμιστάς μας. Ἴσως νὰ ἔχετε τὴν διάθεσιν, μολονότι ἡ ἡλικία πολλῶν ἀπὸ σᾶς δὲν τὸ ἐπιτρέπει νὰ μεταβῆτε εἰς τὰ παιδιά τῆς μάχης, ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον θὰ μᾶς προσφέρετε εἶναι τὸ ἴδιον ὡσὰν νὰ μᾶς προσφέρετε τὸ αἷμα σας, εἶναι τὸ αἷμα τῆς ψυχῆς σας! Καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ μὴ νομίζετε ὅτι καὶ ἀπὸ ἀπόψεως σωματικῆς καὶ ζωῆς εἶναι ἀκίνδυνον αὐτὸ πού σᾶς ζητοῦμεν. Οὐδεὶς ὑπάρχει σήμερον Ἕλληνα ποὺ δὲν εἶναι εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης. Καὶ εἰς τὰ πλέον ἀπομακρυσμένα χωριὰ τῆς Ἑλλάδος ὁ κίνδυνος εἶναι ἐπίσης μέγας ὅπως καὶ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης! Ἐκεῖ δὲ ὅπου θὰ πᾶτε καὶ οἱ κίνδυνοι τῆς ζωῆς θὰ σᾶς περιστοιχίζουσιν. Ὡστε δὲν προσφέρετε μόνον τὸ πνεῦμα σας, ἀλλὰ καὶ τὴν ζωὴν σας. (Ζητωκραυγαί καὶ χειροκροτήματα).

“ΘΑ ΝΙΚΗΣΩΜΕΝ”

Ὑπὸ τοιούτους ὄρους θὰ βαδίσωμεν μπροστὰ καὶ σᾶς ἐπαναλαμβάνω ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶπον εἰς ὀλόκληρον τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ΘΑ ΝΙΚΗΣΩΜΕΝ! (Διάτοροι ζητωκραυγαὶ καὶ βροντώδη χειροκροτήματα). Σφικτὰ ἐνωμένοι μὲ τοὺς μεγάλους μας συμμάχους τοὺς Βρεταννοὺς ΘΑ ΝΙΚΗΣΩΜΕΝ! (Αἱ αὐταὶ ἐκδηλώσεις). Καὶ μὴ λησμονῶμεν ποτὲ ὅτι οἱ Ἕλληνες καὶ εἴαν δὲν ἐπρόκειτο νὰ νικήσωμεν, τὸ ὅποιον δὲν θὰ συμβῆ, διότι θὰ νικήσωμεν, μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἐθέσαμεν πάντοτε ὑπεράνω τῆς νίκης τὴν ΔΟΞΑΝ. (Ἀτελείωτοι ζητωκραυγαὶ καὶ παντοῖαι ἐκδηλώσεις). Καὶ τώρα ἄς πᾶμε μπροστὰ ἀνακραυγάζοντες ὅλοι μαζί τὴν τελευταίαν στροφὴν τοῦ παιᾶνος τῆς Σαλαμίνας: ΝΥΝ ΥΠΕΡ ΠΑΝΤΩΝ Ο ΑΓΩΝ!

(Αἱ ἐκδηλώσεις, αἱ ζητωκραυγαὶ καὶ τὰ χειροκροτήματα ποὺ κατεκάλυψαν τὰς τελευταίας λέξεις τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως παρετάθησαν ἐπὶ μακρὸν καὶ ἠκολούθησαν τὸν κ. Ἰωάννην Μεταξᾶν μέχρι τῆς ἐξόδου του ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς ἀποχωρήσεώς του.

Οἱ καθηγηταὶ μὲ ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν, μὲ κατάδηλον τὴν συγκίνησίν των ἐξ ὧσων ἤκουσαν παρὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως καὶ μὲ πατριωτικὴν ἔξαρσιν, ἐξεφράζοντο ἐπαναλαμβάνοντες εἰς ἕκαστος ἀπὸ μίαν φράσιν ἐκ τοῦ λόγου τοῦ κ. Ἰ. Μεταξᾶ).

А.П.О.

0010086057

ΑΠ.Θ.

4680

Ἡ παρούσα ἔκδοσις, ἐκ 5.000 ἀν-
των, προσεφέρθη εἰς ἀποκλήρου παρὰ
Ste L'ART GRAPHIQUE ΚΑΤΗ
πρωτοβουλία τοῦ ἐκ τῶν συνεταίρων α.
κ. Χρήστου Παπαλοΐζου, πρὸς δεξιὸς
ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΕΡΓΟΤΟΙ ΣΤΑΤΡΟ
πωλεῖται δὲ μερῆμνη τοῦ κ. Κ. Μουρατ
μόνιμου Προέδρου αὐτοῦ ἐν Αἴγύπτῳ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΔΟΡΕΑ